

Arviointikertomuksen 2024 vastineet

Koululautakunta 31.10.2025 (§ 98):

Koululautakunta on analysoinut tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa 2024 sivistystoimea ja koululautakunnan alaista palvelutuotantoa koskevat huomiot ja vastaa niihin seuraavasti:

Varhaiskasvatusta (päiväkoteja) ja koulutointa (esi- ja perusopetus sekä lukio) koskevat jäljempänä koululautakunnan vastauksissa soveltuvien osin samankaltaiset asiat ja ilmiöt. Kasvatustavoitteet ja -periaatteet ovat lakisääteisiä ja niin päiväkodeissa kuin kouluissakin pyritään kasvatuksella samoihin päämääriin eli antamaan lapsille ja nuorille lähtökohdat, joilla nämä pärjäävät paitsi jatko-opinnoissa myös arkielämässä ja tulevat toimeen itsensä ja toisten ihmisten kanssa. Opetussuunnitelmalliset tavoitteet koskevat niin esiopetuksen kuin koulujenkin oppilaita; varhaiskasvatuksen toimintaa säätelee varhaiskasvatustaki. Koko koululautakunnan alaisen toiminnan henkilöstöä koskevat samantlaiset ammattieettiset ja -moraaliset tavat toimia kasvatustyössä lasten ja nuorten kanssa.

1. Oppilashuollon psyko-sosiaalisten palveluiden riittävyys

Tarkastuslautakunnan pyytää kiinnittämään huomiota siihen, että sivistystoimessa huolehditaan riittävien kouluterveydenhoitaja- ja kuraattoripalveluiden takaaminen kittiläläisille lapsille ja nuorille.

Koululautakunnan vastaus:

- Sivistystoimi käy aktiivisesti kunnanhallituksen ja valtuuston päätöksiä tukien vuoropuhelua ja neuvotteluja hyvinvointialueen kanssa. Edellytämme hyvinvointialueelta, että kouluterveydenhuollon ja opiskeluhoollon palvelut (kouluterveydenhoitaja, koulukuraattori, koulupsykologi) täyttävät vähintään lakisääteiset mitoitukset sekä vastaavat myös oppilaiden kasvaviin tarpeisiin. Yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa tiivistetään yhteisten toimintamallien varmistamiseksi. Lukiorakennuksen tulevassa saneerauksessa on otettu huomioon psyko-sosiaalisten oppilashuoltopalveluiden turvaaminen siten, että saneerauksessa oppilashuollon henkilöstölle tehdään omat erilliset työtilat koululääkärille, kouluterveydenhoitajalle, koulupsykologille ja koulukuraattorille.
- Etsivän nuorisotyön ja koulunuorisotyön rooli oppilaiden tukemisessa tunnustetaan, ja näiden tukipalveluiden resurssien riittävyys sivistystoimen sisällä varmistetaan.

2. Kiusaamisen ja häiriökäyttäytymisen ennaltaehkäiseminen, niihin puuttuminen sekä sääntöjen noudattamisen valvonta

Tarkastuslautakunnan esittämä huoli kiusaamisesta ja häiriökäyttäytymisestä varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa sekä edellytys sääntöjen ja toimintaperiaatteiden noudattamisesta on tiedostettu myös päiväkotien ja koulujen arkityössä. Sivistystoimi jakaa huolen häiriökäyttäytymisestä ja pahoinvoinnista.

Koululautakunnan vastaus:

- Sivistystoimi edellyttää, että koulujen ja päiväkotien tulee olla edelläkävijöitä siinä, että sääntöjen ja periaatteiden noudattamista vaaditaan johdonmukaisesti. Korostetaan myös työntekijöitten vastuuta esimerkin näyttäjänä ja sitä, että työntekijät itse toimivat ammatillisesti ja toisia (niin lapsia ja nuoria kuin työtovereitakin) kohtaan. Kouluilla ja päiväkodeilla on jo järjestetty tilaisuuksia, joissa on käsitelty käytännöt kiusaamistilanteiden ennaltaehkäisemisessä ja hoitamisessa. Tätä yhteistyötä vanhempien kanssa vahvistetaan edelleen.
- Koulujen oppilaiden häiriökäyttäytymiseen ja kiusaamiseen puuttuminen voidaan vaikuttaa sekä opetussuunnitelman tasolla, mitä tarkastuslautakunta arviointikertomuksessaan sivistystoimelta edellyttää, että myös koulun toimintakulttuurin kautta. Soveltuvien osien seuraavia periaatteita noudatetaan myös päiväkotien kasvatustoiminnassa.
- Kansallisella tasolla ja paikallisella tasolla kunnan varhaiskasvatussuunnitelmassa annetaan ja määritellään muun muassa Lapsuuden itseisarvo eli varhaiskasvatuksen tehtävänä on suojella ja edistää lasten oikeutta hyvään ja turvalliseen lapsuuteen. Jokainen lapsi on ainutlaatuinen ja arvokas juuri sellaisena kuin hän on. Kiusaamista, rasismia tai väkivaltaa ei hyväksytä missään muodossa eikä keneltäkään.

Valtakunnallisissa varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa ja Kittilän varhaiskasvatussuunnitelmassa annetaan ja määritellään kansallisella ja paikallisella tasolla, että

- kasvatushenkilöstön tulee kiinnittää huomiota omaan toimintaansa ja vuorovaikutukseen, jotta kasvuympäristö on lapselle turvallinen ja toista kunnioittava. Henkilöstö toimii mallina lapsille.
- yhteistyöhön perustuva toiminta luo mahdollisuuksia harjoitella vuorovaikutus- ja ilmaisutaitoja eri tilanteissa ja erilaisten ihmisten kanssa. Lasten kanssa harjoitellaan asettumista toisen asemaan, opetellaan tarkastelemaan asioita eri näkökulmista sekä ratkaisemaan ristiriitatilanteita rakentavasti.
- varhaiskasvatuksessa kiinnitetään huomiota erityisesti kiusaamisen ennaltaehkäisyyn. Huoltajien ja henkilöstön yhteinen näkemys kiusaamisen ehkäisystä on tärkeää löytää.

Koulujen opetussuunnitelmassa ja opetussuunnitelman perusteissa annetaan ja määritellään kansallisella ja paikallisella tasolla

- koulun arvoperusta, oppimiskäsitys sekä keskeiset tavoitteet kasvatukselle. OPS sisältää velvoitteet oppilaiden hyvinvoinnin, turvallisuuden ja osallisuuden edistämiseksi.
- toimintamallit, joilla koulussa esimerkiksi puututaan häiriökäyttäytymiseen ja kiusaamiseen. Opetussuunnitelmassa edellytetään, että kouluilla on olemassa selkeät järjestyssäännöt sekä suunnitelmat ja menettelytavat kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäisemiseen ja niihin puuttumiseen (esimerkiksi Kouluturvallisuussuunnitelma ja laajemmat hyvinvointisuunnitelmat). Opetussuunnitelmassa voidaan määrätä, että kouluilla on käytössään tiettyjä menetelmiä. Kittilän kunnassa on käytössä vertaissovittelut (Verso) sekä kaikilla kouluilla KiVa-koulumalli.
- opetuksen sisältöjä eli opetussuunnitelma ohjaa sitä, miten sosiaalisia taitoja, tunnetaitoja, vastuullisuutta ja etiikkaa opetetaan eri oppiaineissa, esimerkiksi elämäntietämystiedossa, uskonnossa, terveystiedossa oppisisältöinä, mutta sosiaalisia taitoja opetellaan myös paitsi kaikissa kouluaineissa myös kaikissa koulun tapahtumissa ja kasvatustilanteissa.

Koulun ja päiväkodin toimintakulttuurilla eli tavoilla, joilla kouluyhteisössä tai päiväkotiyhteisössä toimitaan, on myös keskeinen mahdollisuus vaikuttaa lasten ja nuorten käyttäytymiseen ja sitä kautta myös

ei-toivottuun häiriökäyttäytymiseen tai kiusaamiseen. On tärkeää, että kouluissa ja päiväkodeissa johtajan johdolla keskustellaan ja myös arkityössä edellytetään, että

- o yhteisesti sovitut ja vaikkapa opetussuunnitelmassa määrättyt asiat toteutuvat käytännössä ja miten kouluyhteisö (henkilökunta, oppilaat ja huoltajat) ne kokevat. Koulun ilmapiiri, vuorovaikutuksen laatu ja yhteisöllisyys ovat avainasemassa.
- o kuinka johdonmukaisesti ja nopeasti koko henkilökunta (rehtorit/johtajat, opettajat, ohjaajat, siivoojat, keittäjät jne.) puuttuu häiriökäyttäytymiseen ja kiusaamiseen. On siis olennaista, että kaikki henkilökunnan jäsenet sitoutuvat yhteisesti päätettyihin asioihin ja noudattavat niitä myös itse. Jos opetussuunnitelmassa määrätään toimimaan jollakin tavalla, mutta henkilökunta ei itse sitoudu siihen tai valvo määräysten toteutumista, on hankala edellyttää samoja asioita lapsilta ja nuoriltakaan.
- o Kodin ja koulun välisen yhteistyön onnistumisen kannalta on olennaista, miten aktiivisesti ja avoimesti yhteistyötä vanhempien kanssa tehdään sääntöjen ja kasvatustyön tueksi. Koulu on lakisääteisesti velvollinen tekemään yhteistyötä, mutta tärkeää on myös aidosti omalla toiminnalla saavuttaa huoltajien luottamus koulun tekemiseen.

Tehokas häiriökäyttäytymiseen ja kiusaamiseen puuttuminen edellyttää, että opetussuunnitelmassa määrätty menettelytavat koululla ovat selkeät, ja koulun toimintakulttuuri tukee niiden johdonmukaista ja ennakoivaa soveltamista. Tähän sivistystoimessa on kiinnitetty huomiota ja kiinnitetään huomiota jatkossakin. Toimintamalleja haastaviin tilanteisiin selkeytetään edelleen ja varmistetaan henkilökunnan sitoutuminen ja osaaminen niiden käytössä. Haastava asiakaskunta edellyttää henkilöstöltä erityistä ammattitaitoa ja jaksamista. Tätä tuetaan systemaattisilla koulutusmahdollisuuksilla ja panostamalla työhyvinvointiin. Koulunuorisotyö tukee koulujen kasvatustoimintaa ja myös valmennuskeskus Osmanpesä jatkaa työtään elämänhallinnan ongelmien parissa.

3. Kodin ja koulun välinen yhteistyö

Tarkastuslautakunta kannustaa järjestämään vanhemmille tilaisuuksia ja tiedottamaan aktiivisesti toimintaperiaatteiden noudattamisen tärkeydestä sekä vahvistamaan kodin ja koulun yhteistyötä lasten kasvatuksessa.

Koululautakunnan vastaus:

Sivistystoimessa tiedostetaan, että kodin ja koulun yhteistyötä tulee vahvistaa ja monipuolistaa jatkuvasti. Yhteistyön merkitykseen on viitattu myös edellä koululautakunnan vastauksen kohdassa 2.

Yhteistyötä voidaan monipuolistaa järjestämällä esimerkiksi teemapäiviä ja avoimien ovien tapahtumia. Koulujen ja päiväkotien toimintaperiaatteista tiedottamista tehostetaan. Yhteiset pelisäännöt ja niiden noudattaminen tuodaan vanhempien tietoon. Sääntöjen merkitys oppimisen, kasvun ja yleisen järjestyksen turvaamisessa tuodaan vanhemmille entistä selkeämmin esille eri kanavissa ja tilaisuuksissa. Perhekeskuksen mahdollisuuksia koulutoimen ulkopuolisena toimijana voidaan hyödyntää esimerkiksi kehittäjävanhemmilta saadun palautteen avulla tiedottamisen kanavien ja sisällön kehittämisessä.

4. Perusopetuksen ja lukion numeeriset tavoitteet

Tarkastuslautakunta toteaa perusopetuksen ja lukion tavoitteiden toteutumisen osalta, että taloudelliset tavoitteet toteutuivat ja toiminnalliset tavoitteet pääosin. Numeerisista tavoitteista kuitenkin vain osa (5/10) toteutui.

Koululautakunnan vastaus:

- Asetettujen tavoitteiden toteutumiseen kiinnitetään jatkossa huomiota ja toteutumista seurataan jatkuvasti läpi vuoden.
- Toteutumattomat mittareiden osalta todetaan, että kaikki peruskoulun päättäneet sijoittuivat jatko-opintoihin. Ohjausta lukioon hakeutumisen osalta vahvistetaan ja perusopetuksen kerhotoiminnan tarjontaa kehitetään vastaamaan oppilaiden tarpeita, jotta osallistumisaste nousee.
- Pätevien opettajien osuus (85/99) on suoraan kytköksissä koululautakunnan vastauksen seuraavaan kohtaan 5 (Henkilöstön saatavuus ja pysyvyys). Asian merkitys tiedostetaan ja sitä pidetään tärkeänä.

5. Henkilöstön saatavuus ja pysyvyys

Tarkastuslautakunta on huolissaan henkilöstön saatavuudesta ja pysyvyydestä todeten, että asuntojen saaminen on usein esteenä työpaikan vastaanottamiselle.

Koululautakunnan vastaus:

Pätevää henkilöstöä on saatavilla, mutta asuntotilanne estää usein työn vastaanottamisen, mikä heijastuu suoraan pätevien opettajien osuuteen perusopetuksessa tai pätevän henkilöstön saatavuuteen päiväkoteihin.

Koululautakunta painottaa kunnan johdolle ja kunnanhallitukselle asian kriittisyyttä. Koululautakunta pitää tärkeänä, että aktiivisia toimenpiteitä kunta-asuntojen saatavuuden ja houkuttelevuuden parantamiseksi on tehty kunnassa ja niitä tehdään edelleen.

Henkilöstön sitouttamista jatketaan vakinaistamalla tehtäviä, parantamalla työhyvinvointia ja tarjoamalla koulutusmahdollisuuksia.

6. Digitaaliset välineet ja verkkoyhteydet

Tarkastuslautakunnan kiinnittää verkkoyhteyso Ongelmien parantamiseen ja muistuttaa koululautakuntaa siitä, että kaikilla kittiläläisillä perusopetuksen oppilailla tulisi oltava käytettävissään päätelaite tarvittaessa.

Koululautakunnan vastaus:

- Tietoliikenneyhteyksiä on parannettu. Päätelaitteita ei ole tällä hetkellä kouluilla niin paljon, että jokaisella oppilaalla olisi oma henkilökohtainen päätelaite jatkuvassa käytössään. Tilannetta ei kuitenkaan koeta ongelmallisena, sillä jokaisella oppilaalla on tarvittaessa käytettävissään päätelaite. Tavoitteena on kuitenkin, että jokaisella perusopetuksen oppilaalla on käytettävissä päätelaite oma henkilökohtainen päätelaite tulevaisuudessa ja tämä varmistetaan suunnitelmallisilla ja jatkuvilla laitehankinnoilla.
- Rehtorit ja koulunjohtajat vievät kouluillaan käytäntöön yhtenäistettyjä käytäntöjä myös digivälineiden hyödyntämisessä. Digitaaliset päätelaitteet oppimisessa eivät saa olla itseisarvo sinänsä, vaan digitaalisuuden ja päätelaitteiden käytön tulee tukea opetusta ja oppimista.

7. Kansainvälistyminen

Tarkastuslautakunnan toteaa, että kansainvälistyminen tulee ottaa jatkossakin huomioon toiminnan suunnittelussa ja tulevilla projekteilla.

Koululautakunnan vastaus:

Lukio on jo aktiivinen, ja se osallistuu esimerkiksi Erasmus+ -liikkuvuushankkeeseen. Myös kouluilla tapahtuneet ja kouluilta tehdyt kansainväliset vierailut ovat olleet onnistuneita esimerkkejä kansainvälisestä toiminnasta.

Tulevaisuudessa kansainvälisyys nähdään kilpailuetuna (erityisesti lukion vetovoimaisuudessa) ja osana laadukasta opetusta. Tulevassa toiminnan suunnittelussa ja hanketyössä kansainvälisyys otetaan systemaattisesti huomioon tavoitteena lisätä opiskelijoiden ja henkilöstön liikkuvuutta ja verkostoitumista.

8. Lukion vetovoimaisuus ja tavoitteet

Tarkastuslautakunta on huomionnut, että Kittilän lukio on todettu monipuolisen ja korkeatasoisen opetuksen ansiosta vetovoimaiseksi toisen asteen oppilaitokseksi.

Koululautakunnan vastaus:

- Lukio saavutti oppilasmäärätavoitteen (135/120) ja ylioppilaskirjoitusten läpäisyprosentti oli 100 %.
- Alppilukion hakemus- ja oppilasmäärätavoitteet eivät aivan täyttyneet, mutta vuotuinen sisäänotto ylitti tavoitteen. Huomiota kiinnitetään jatkossa markkinoinnin ja rekrytoinnin tehostamiseen. Opiskelijaedustus vapaalaskun FWT-kisoissa ylitti tavoitteen, minkä voidaan katsoa osoittavan, että valmennus on laadukasta. Yhteistyötä Redun Kittilän toimipisteen kanssa jatketaan lukion vetovoimaisuuden ylläpitämiseksi edelleen.
- Koululautakunnan vastauksen kohdassa 7. on todettu, että kansainvälisyys tiedostetaan yhtenä Kittilän koulujen vetovoimatekijänä ja siihen panostetaan jatkossakin.

Koululautakunta toteaa vastauksenaan tarkastuslautakunnalle, että tarkastuslautakunnan huomiot tukevat sivistystoimen tunnistamia kehitystarpeita lasten ja nuorten hyvinvoinnin sekä päiväkotien ja koulujen toimintakulttuurin vahvistamisessa. Koululautakunta sitoutuu omalta osaltaan edistämään näitä tavoitteita käytännön toimenpiteillä.

Koululautakunta toteaa vastauksenaan edelleen tarkastuslautakunnalle, että koululautakunta jatkaa työtä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukion toiminnan kehittämiseksi. Keskeisimmät toimenpiteet kohdistuvat henkilöstön saatavuuden ja pysyvyyden varmistamiseen yhteistyössä kunnan johdon kanssa, kansainvälisyysnäkökulman vahvistamiseen sekä pedagogisen työn kehittämiseen haastavan käyttäytymisen hallitsemiseksi.

Koululautakunnan päätös:

Koululautakunta päätti lisätä koululautakunnan lausuntoon tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen 2024 seuraavat huomiot:

Kohta 1; psykologin ja psykiatrisen sairaanhoitajan henkilöresurssin riittävydestä

kohta 2; kännykkäkiellosta toimenpiteenä häiriökäyttäytymisen ja kiusaamisen ehkäisemisestä alakohtaan 8

kohta 5; asuntojen varmistamisesta kunnan työntekijöille lyhyisiin työsuhteisiin rekrytoinnin helpottamiseksi

Kohta 8; yhteistyön tehostamisesta paikallisten talviurheilutoimijoiden kanssa.

Hyvinvointilautakunta 30.10.2025 (§ 92):

Hyvinvointilautakunta on analysoinut tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa 2024 sivistystoimea ja hyvinvointilautakunnan alaista palvelutuotantoa koskevat huomiot ja vastaa niihin seuraavasti:

1. Tehtäväalueen laajuus

Tarkastuslautakunta toteaa hyvinvointilautakunnan tehtäväalueen laajuuden ja esittää rakenteen uudelleenarviointia, esimerkiksi sivistyslautakunnan perustamista. Tarkastuslautakunta pitää hyvänä asiana, että hyvinvointilautakunnan alaisten tulosaluejohtajien virkanimikkeiden päivittäminen on käynnissä.

Hyvinvointilautakunnan vastaus:

Huomio hyvinvointilautakunnan ja yleisesti koko sivistystoimen alaisen tehtäväalueen laajuudesta on merkityksellinen. Hyvinvointilautakunta voi olla aktiivisesti mukana keskustelussa koko sivistystoimen rakenteiden uudelleenarvioinnissa yhdessä kunnanjohtajan, kunnan johtoryhmän ja kunnanhallituksen kanssa. Rakenteiden selkeyttäminen voisi parantaa päätöksenteon selkeyttä ja tehokkuutta sekä varmistaa palvelukokonaisuuksien riittävän ohjauksen ja kehittämisen.

Hyvinvointilautakunnan alaisten tulosalueiden johtajat eivät näe virkanimikkeitään (nuorisosihteeri, liikuntasihteeri, kulttuurisihteeri) ongelmallisina, sillä kuntalaiset ovat tottuneet näihin nimikkeisiin ja toisaalta koko tulosalueen johtamiseen liittyvää toimintaa kuvaavaa virkanimikettä voisi olla vaikea löytää. Erikoista on, että koko sivistystoimessa tulosaluejohtajien virkanimikkeet päättyvät -johtajaan, -sihteeriin, -päällikköön tai -koordinaattoriin. Lisäksi perusopetuksessa ei ole varsinaista nimettyä tulosaluejohtajaa lainkaan, vaan tehtävän hoitajaksi on vakiintunut sivistystoimenjohtajan sijaiseksi nimetty yläkoulun ja lukion rehtori. Mikäli sivistystoimen toimialaa ja sen uudistamista rakenteellisesti ryhdytään miettimään ja mahdollisesti valmistelevaan, on tulosaluejohtajien virkanimikkeitä tarkoituksenmukaista uudistaa tässä yhteydessä.

2. Talouden toteutuminen ja ylitykset

Tarkastuslautakunta toteaa, että hyvinvointilautakunnan toimintakate toteutui 100,4-prosenttisesti. Huomio kiinnittyy kuitenkin siihen, että liikuntatoimi (108 %) ja nuorisotoimi (123,1 %) ylittivät toimintakatteen

Hyvinvointilautakunnan vastaus:

- Ylitysten syyt analysoidaan ja korjaavat toimenpiteet suunnitellaan.
- Nuorisotoimen merkittävä ylitys liittyy pääasiassa vanhan nuorisotilan purkamiseen ja toiminnan siirtymiseen väliaikaisiin tiloihin (Hotelli Kittilän tilat). Vaikka järjestelyt aiheuttivat tilapäisiä kustannuksia, oli nuorisopalveluiden jatkuvuus turvattava. Budjetointia on tarkennettu vuoden 2026 talousarviossa vastaamaan muuttuneita tilakustannuksia.
- Liikuntatoimen ylitys liittyy ennen kaikkea henkilöstökuluihin sekä aine-, tarvike- ja tavarahankintoihin. Liikuntatoimen henkilöstö- ja työtilanteesta johtuen liikuntapaikkojen kunnossapitotehtävissä työskennelleen kausityöntekijän työsopimusta jouduttiin kevätkaudella jatkamaan vuoden loppuun saakka. Lisäksi liikuntatoimessa jouduttiin turvautumaan lisätyövoimaan varsinkin ulkokenttien talvikunnossapitoon sekä jäähallin viikonloputapahtumiin liittyvissä työtehtävissä. Aine-, tarvike- ja tavarahankintoja jouduttiin tekemään selvästi budjetoitua enemmän. Merkittäviä hankintoja olivat mm. liikuntatoimen monitoimikuormaajan lumilinko, Kaukosen ulkokaukalon valaistuksen uusiminen, liikuntatoimen mönkijä, latukoneen hintava

varaosa (ns. planeettavaihe), ulkokenttien kalusto- ja välineistöhankinnat sekä ulkokenttien pohjatöiden maa-ainekset. Henkilöstökulujen sekä aine-, tarvike- ja tavarahankintojen lisäksi liikuntatoimen muut toimintakulut ylittyivät lähinnä sisäisten vuokrien sekä siviilipalveluskorvausten osalta. Liikuntatoimen budjetoidut toimintatuotot alittuivat koululaiskerhohankkeen valtionavustuksen jäätyä arvioitua pienemmäksi.

3. Tulosalueiden toiminnalliset tavoitteet ja kehitys

Tarkastuslautakunta on kiinnittänyt arviointikertomuksessaan hyvinvointilautakunnan alaisen toiminnan tavoitteitten toteutumiseen muun muassa seuraavasti:

Kirjastotoimi

- Lainojen määrä kasvoi 8,1 % ja verkkokäynnit lisääntyivät 14,6 %. Sähköinen markkinointi ja palveluiden kehittäminen (kuten liittyminen eKirjastoon vuoden 2025 alusta) ovat olleet onnistuneita toimenpiteitä.
- Asiakaskyselyssä saatu palaute otetaan huomioon tilojen kehittämissuunnitelmissa ja esimerkiksi uutta kirjastorakennusta suunniteltaessa.

Liikuntatoimi

- Urheiluhallin, jäähallin ja kirkonkylän jalkapallokentän käyttöasteet ilta- ja viikonloppukäytön osalta eivät toteutuneet suunnitellusti. Liikuntapaikkojen ilta- ja viikonloppukäyttöön vaikuttaa ennen kaikkea paikallisten urheilu- ja liikuntaseurojen aktiivisuus ja elinvoimaisuus. Mitä enemmän paikallisilla yhdistyksillä on liikunta- ja urheilutoimintaa, sitä korkeammiksi liikuntapaikkojen käyttöasteet iltaisin ja viikonloppuisin nousevat. Liikuntatoimi voi esimerkiksi tehostaa liikuntapaikkoihin liittyvää tiedottamista, jotta vakiintuneiden käyttäjäryhmien lisäksi liikuntapaikoille saataisiin myös uusia käyttäjiä.
- Liikuntatoimen vuositavoitteiden osalta todetaan, että harkinnanvaraisten kohdeavustusten avustussääntöjä ja –ohjeita ei laadittu. Myöskään liikuntatoimen aktiivinen sosiaalisen median hyödyntäminen ei toteutunut. Kunnan yleisten avustusohjeiden on tarkoitus valmistua loppuvuoden 2025 aikana. Tämän jälkeen myös liikuntatoimen harkinnanvaraisten kohdeavustusten avustussäännöt ja –ohjeet laaditaan mahdollisimman pikaisella aikataululla. Sosiaalisen median hyödyntämisen osalta voidaan todeta, että liikuntapalveluiden näkyvyyden lisääminen sosiaalisen median eri alustoilla on oleellista palveluiden saavutettavuuden sekä sujuvan tiedonkulun kannalta. Liikuntatoimen viestinnän kehittämiseen pyritään jatkossa varaamaan riittävät resurssit.
- Liikuntatoimen toteutuneista tavoitteista tarkastuslautakunta mainitsee kirkonkylän uuden latukoneen käyttöönoton, Agnico Eagle –jäähallin uuden joustokaukalon käyttöönoton, elintapaohjauksen vakiinnuttamisen osaksi palvelutarjontaa sekä koulujen pihapiirien alustavien kehittämissuunnitelmien valmistumisen. Liikuntatoimen työkonoiden osalta tilanne on tällä hetkellä hyvä. Hallihenkilökunta ja jäähallin eri käyttäjäryhmät ovat ottaneet uuden joustokaukalon hyvin vastaan. Elintapaohjauksen palveluprosessi vaatii edelleen kehittämistä, jotta palvelutarpeeseen kyetään jatkossa vastaamaan. Koulujen pihapiirien liikuntaolosuhteiden edistämistä hankaloittaa tällä hetkellä se, että esimerkiksi Kaukosen koululla ja Sirkan koululla on meneillään muitakin hankkeita, jotka vaikuttavat kyseisten koulujen pihapiireihin. Tämän kokonaisuuden koordinointi edellyttää kunnan eri toimialojen tiivistä yhteistyötä.

Nuorisotoimi

- Positiivisena kehityksenä mainitaan, että tapahtumien osallistujamäärä (2.117) kasvoi moninkertaisesti ja koulunuorisotyön osallistujamäärä kasvoi 35 %. Tämä osoittaa onnistumista nuorten tavoittamisessa heidän omissa ympäristöissään. Nuorisovaltuuston toiminnan kehittäminen ja kummivaltuutetut tukevat nuorten osallisuutta.
- Huolenaiheena todetaan, että nuorisotilojen kävijämäärä väheni merkittävästi (5.950:stä 3.534:een). Tilanne johtunee kuitenkin toimintakauden aikana vanhojen, jo poistuneiden tilojen puutteista sekä tilojen vaihtumisesta väistötiloihin. Nuorisotoimi oli pitkään kirkonkylällä kokonaan ilman nuorisotiloja. Tilanteen korjaamiseksi on panostettu uusien tilojen houkuttelevuuteen ja toiminnallisuuteen sekä aktiiviseen tiedottamiseen.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

- Osallisuussuunnitelman laatiminen, kehittäjäasiakastoiminta, järjestöillat ja hyvän mielen - kuntamalliin tutustuminen jäivät toteutumatta vuonna 2024, mutta näiden asioiden toteutumiseen on kiinnitetty huomiota toimintavuoden 2025 aikana. Erityisesti osallisuuden suunnittelu ja kehittäjäasiakastoiminta ovat tärkeitä kuntalaisten äänen saamiseksi mukaan päätöksentekoon.
- Osallistava budjetointi, hyvinvointikysely, lapsiperheparlamentti ja Perhejelppi-palvelun tarjoaminen luovat hyvän pohjan HYTE-työn jatkamiselle. Tämä koetaan merkityksellisenä onnistumisena.

Hyvinvointilautakunta toteaa vastauksenaan tarkastuslautakunnan vuoden 2024 arviointikertomukseen, että hyvinvointilautakunta sitoutuu jatkamaan työtä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi taloudellisesti ja vastuullisesti. Vapaassa sivistystyössä panostetaan jatkuvuuden takaamiseen kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Jos kunnan johdossa ja/tai valtuustotasolla nähdään tarpeelliseksi tehdä sivistystoimen organisaatioon rakenteellisia muutoksia (esimerkiksi sivistystoimen jakamisessa eri toimialoihin) hyvinvointilautakunta on tässä arviointityössä aktiivisesti mukana. Samassa yhteydessä olisi luontevaa tarkastella tulosalueiden johtajien virkanimikkeitä.

Tekninen lautakunta 5.11.2025 (§ 159):

Arviointikertomuksessa on kiinnitetty huomioita kiinteistöpalveluiden osalta seuraavasti:

Tarkastuslautakunta on huolissaan hyvintointialueelle vuokrattujen toimitilojen korjausten siirtymisestä sekä vuokraneuvottelujen vaikeasta tilanteesta.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota kouluhankkeen rakennusvaiheessa syntyneisiin ongelmiin. Rakennushankkeen opit on hyödynnettävä tulevilla rakennushankkeilla. Vastuiden sekä velvoitteiden tulee olla kaikille selvät.

Koulurakennuksen käyttöönoton jälkeen ilmenneet ongelmat ovat marginaalisia, mutta ne on huomioitu ja niiden korjaustarvetta seurataan. Tulevaisuuden rakennushankkeiden sopimuksissa tulee huomioida jälkikorjausten korvattavuudesta mahdollisesti syntyviä kiistatilanteita.

Kiinteistöpalveluiden huomion osalta todetaan seuraavaa:

Hyvinvointialue on laittanut investointikiellon kiinteistöjen saneerauksiin jotka vaikuttavat vuokrahintaan. Kiinteistöjä on huollettu normaalisti ja tehty myös investointeja jotka ovat olleet pakollisia. Vuokraneuvotteluja käydään yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.

Urakkasopimuksissa on sovittu urakoitsijoiden kanssa siitä, että toimitaan YSE 1998 mukaisesti.

Vesi- ja jätehuolto osalta tarkastuslautakunta on todennut seuraavaa:

Tarkastuslautakunta muistuttaa, että vesihuollon on syytä varautua tuleviin isoihin investointeihin.

Tarkastuslautakunta suosittelee vesihuollon asiantuntijan toimen vakinaistamista.

Tekninen lautakunta on esittänyt vuoden 2026 talousarvioehdotuksessa vesitalousasiantuntijan toimen vakinaistamista.

Muut lautakunnat:

Arviointikertomuksessa ei ole huomioita Rakennus- ja ympäristölautakunnan sekä Kideve Elinkeinopalvelujen johtokunnan toimialueilta.

Vastineet muihin arviointikertomuksessa esitettyihin huomioihin:

Henkilöstö:

Sairauspoissaolojen määrä: Kunnassa on kiinnitetty erityistä huomiota tähän asiaan. Erityisinä painopisteinä tulevat olemaan jatkossakin työkykyjohtaminen ja työhyvinvointi, joiden osalta on tekeillä useita toimenpiteitä. Tammi-syyskuussa 2025 sairauspoissaolojen määrä on kahta edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa hieman alemmalla tasolla.

Määräaikaisten virkojen ja toimien määrä: määräaikaista virkoja ja toimia on kuluvinakin vuonna muutettu vakinaisiksi ja jatkossakin asiaan kiinnitetään huomiota.

Tehtävänimikkeiden ajantasaisuus: tasopalkkakäytännön siirtymisen yhteydessä on kiinnitetty tähän huomiota ja tehtävänimikkeiden muutoksia ollaan viemässä kunnanhallituksen päätettäväksi loppuvuoden 2025 aikana.

Sisäinen valvonta, riskien hallinta ja konsernivalvonta:

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selontekoon liitetään jatkossa myös tietoturva ja tietosuojaa koskeva katsaus. Tietosuoja-/turvaohjeistukset ovat päivitettävänä.

Hankintaohjeistusten päivitys on meneillään.

Päätösvallan perusteen lisäämiseen toimielinten ja viranhaltijoiden päätöksiin kiinnitetään erityistä huomiota.